

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра транспортних технологій

(назва кафедри, яка відповідає за дисципліну)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор (перший проректор)

_____ С.Б. Беліков

« 30 » серпня 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ППВС2 Транспортно-експедиторська діяльність

(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 275 «Транспортні технології (за видами)»

(код і назва спеціальності)

освітня програма (спеціалізація)

275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»

(назва спеціалізації)

інститут, факультет машинобудівний інститут, транспортний факультет

(назва інституту, факультету)

мова навчання українська

Запоріжжя – 2018 рік

Робоча програма з дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність» для студентів спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)», освітня програма (спеціалізація) 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)».

29 серпня 2018 року. – 16 с.

Розробники: Юдін В.П., доцент кафедри транспортних технологій,
канд. техн. наук, доцент;
Васильєва Л.О., старш. викл. кафедри транспортних технологій

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри транспортних технологій.
Протокол від 29 серпня 2018 року № 1.

Завідувач кафедри _____ Г.Ф. Бабушкін

29 серпня 2018 року.

Схвалено науково-методичною комісією транспортного факультету
Запорізького національного технічного університету.
Протокол від 30 серпня 2018 року № 50.

Голова НМК _____ О.Ф. Кузькін

30 серпня 2018 року.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показ- ників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчаль- ної дисципліни			
		денна форма навчання		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 8,5	Галузь знань: <u>27 Транспорт</u> (шифр і назва)	Дисципліна професійної та практичної підготовки			
Модулів – 4	Спеціальність: 275 «Транспортні технології (за видами)» Освітня програма, спе- ціалізація 275.03 «Тран- спортні технології (на автомобільному транс- порті)»	Рік підготовки:			
Змістових модулів – 5		1-й		1-й	
Загальна кількість го- дин – 255		1	2	1	2
		Лекції			
Тижневих годин для денної форми нав- чання: аудиторних: 9 с. – 2 год.; 10 с. – 3 год.; самостійні робота: 9 с. – 4,5 год.; 10 с. – 8,8 год.	Освітній ступінь: магістр	14 год.	14 год.	4 год.	4 год.
		Практичні			
		14 год.	28 год.	2 год.	6 год.
		Лабораторні			
		-	-	-	-
		Інші			
		2	-	-	-
		Самостійна робота			
		60 год.	123 год.	84 год.	155 год.
		Вид контролю			
залік	е. п.	залік	е. п.		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:2,6;

для заочної форми навчання – 1:16.

1. Мета навчальної дисципліни

Мета – опанування фахівцями транспорту системних теоретичних знань і практичних навиків з організації транспортно-експедиційного забезпечення перевезень на різних видах транспорту, формування компетентностей в галузі організації, створення та оптимізації систем з доставки вантажів

Завдання:

- теоретичне і практичне ознайомлення магістрів з методами сучасного транспортно-експедиторського обслуговування, транспортно-експедиторськими операціями на різних видах транспорту;
- вивчення нормативно-правової бази здійснення транспортно-експедиторської діяльності;
- ознайомлення з ринковими механізмами формування доходів та економічною ефективністю транспортно-експедиторської діяльності;
- придбання навичок з ефективної організації перевезення вантажів декількома видами транспорту «від дверей відправника до дверей одержувача», з мінімальним простоем рухомого складу, високою ефективністю використання технічних засобів і низькою собівартістю переробки рухомого складу і вантажів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати **фахові компетентності:**

- здатність використання сучасних технологій транспортно-експедиторської діяльності;
- здатність врахування впливу митних особливостей при формуванні транспортних технологій.

Очікувані програмні результати навчання:

- здатність управляти запасами вантажовласників розподільчої транспортної мережі, визначати параметри оптимізації транспортно-технологічних систем з урахуванням критерії оптимальності; -
- знання національної та міжнародної нормативно-правової бази в галузі транспортно-експедиторського обслуговування процесів доставки вантажів у всіх видах сполучення, транспортних умов контракту;
- знання ринкових механізмів формування доходів і економічної ефективності транспортно-експедиторського обслуговування, методів оцінки конкурентоспроможності різних видів транспорту;
- вміння оцінити економічну ефективність нових видів транспортно-експедиторського обслуговування та ефективність інвестицій;
- вміння розробити, розрахувати та обрати оптимальний варіант доставки вантажу.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Ринкові механізми транспортно-експедиторського обслуговування і транспортне забезпечення перевезень.

Тема 1. Ринкові механізми транспортно-експедиторського обслуговування.

Тема 2. Умови поставки товару та транспортне забезпечення перевезень.

Змістовий модуль 2. Транспортне експедирування на автомобільному транспорті.

Тема 3. Основні принципи діяльності експедиторів при доставці вантажів автомобільним транспортом.

Тема 4. Транспортно-експедиторські обслуговування при доставці вантажів автотранспортом.

Тема 5. Організація транспортно-експедиторського обслуговування при централізованому завезенні та вивезенні вантажів на місцях загального користування.

Змістовий модуль 3. Організація транспортно-експедиторської діяльності на різних видах транспорту.

Тема 6. Транспортно-експедиторська діяльність на залізничному транспорті.

Тема 7. Транспортно-експедиторська діяльність на морському транспорті.

Змістовий модуль 4. Організація транспортно-експедиторського обслуговування при доставці окремих видів вантажів.

Тема 8. Організація експедирування вантажів у контейнерах.

Тема 9. Організація транспортно-експедиторського обслуговування при доставці великогабаритних та важковагових вантажів автотранспортом.

Тема 10. Організація транспортно-експедиторського обслуговування при доставці небезпечних вантажів автотранспортом.

Тема 11. Організація транспортно-експедиторського обслуговування при доставці швидкопсувних вантажів автотранспортом.

Змістовий модуль 5. Транспортне страхування.

Тема 12. Страхування на автомобільному транспорті.

Тема 13. Страхування вантажів при виконанні перевезень різними видами транспорту.

Тема 14. Страхування відповідальності експедиторів та перевізників.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	у т.ч.			усього	у т.ч.		
		лек.	пр.	с.р.		лек.	пр.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Ринкові механізми транспортно-експедиторського обслуговування і транспортне забезпечення перевезень.								
Тема 1 Ринкові механізми транспортно-експедиторського обслуговування	10	2	2	6	10	-	-	10
Тема 2 Умови поставки товару та транспортне забезпечення перевезень	15	2	2	11	15	-	-	15
Разом за змістовим модулем 1	25	4	4	117	25	-	-	25
Змістовий модуль 2. Транспортне експедирування на автомобільному транспорті.								
Тема 3 Основні принципи діяльності експедиторів при доставці вантажів автомобільним транспортом	10	2	2	6	15	1	1	13
Тема 4 ТЕ обслуговування при доставці вантажів автотранспортом	10	2	4	4	10	1	-	9
Модуль 2								
Змістовий модуль 2. Транспортне експедирування на автомобільному транспорті.								
Тема 5 Організація ТЕ обслуговування при централізованому заведенні-вивезенні вантажів	10	2	-	8	10	1	-	9
Разом за змістовим модулем 2	30	6	6	18	35	3	1	31
Змістовий модуль 3. Організація транспортно-експедиторської діяльності на різних видах транспорту.								
Тема 6 Транспортно-експедиторська діяльність на залізничному транспорті	15	2	2	11	15	1	1	13

Тема 7 Транспортно-експедиторська діяльність на морському транспорті	20	2	2	16	20	-	-	20
Разом за змістовим модулем 3	35	4	4	27	35	1	1	33
Разом за 1 семестр	90	14	14	62	90	4	2	84
Модуль 3								
Змістовий модуль 4. Організація транспортно-експедиторського обслуговування при доставці окремих видів вантажів.								
Тема 8 Організація експедитування вантажів у контейнерах	25	2	6	17	25	1	1	23
Тема 9 Організація ТЕ обслуговування при доставці великогабаритних та важковагових вантажів автотранспортом	25	2	6	17	25	0,5	1	23,5
Тема 10 Організація ТЕ обслуговування при доставці небезпечних вантажів автотранспортом	30	2	6	22	30	1	1	28
Тема 11 Організація ТЕ обслуговування при доставці швидкопсувних вантажів автотранспортом	25	2	6	17	25	0,5	1	23,5
Разом за змістовим модулем 4	105	8	24	73	105	3	4	98
Модуль 4								
Змістовий модуль 5. Транспортне страхування.								
Тема 12 Страхування на автомобільному транспорті	25	2	2	21	25	0,5	1	23,5
Тема 13 Страхування вантажів при виконанні перевезень різними видами транспорту	25	2	2	21	25	-	-	25
Тема 14 Страхування відповідальності перевізників і експедиторів	10	2	-	8	10	0,5	1	23,5
Разом за змістовим модулем 5	60	6	4	50	60	1	2	77
Разом за 2 семестр	165	14	28	123	165	4	6	155
Усього годин	255	28	42	185	255	8	8	239

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	-	-

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розробка технологічного процесу доставки зовнішньоторговельних вантажів	6
2	Визначення комплексу транспортно-експедиторських послуг для організації доставки товару за зовнішньоторговельним контрактом	4
3	Вибір виду транспорту для доставки вантажу за критерієм попарних порівнянь	6
4	Розрахунок ефективності доставки вантажів та вибір оптимального варіанту перевезення	6
5	Визначення транспортної складової в контрактній ціні товару	4
6	Визначення максимально допустимої маси вантажу з урахуванням нормативних обмежень	4
7	Організація доставки швидкопсувних вантажів та вибір рухомого складу автотранспорту для їх перевезення	6
8	Організація доставки небезпечних вантажів різними видами транспорту	6
	Разом	42

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	-	-

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Маркетингові заходи у сфері транспортно-експедиторського обслуговування	6
2	Види та особливості зовнішньоторговельних контрактів купівлі-продажу товару. Умови контрактів	5
	Особливості застосування базисних умов поставки товару при доставці за участю автомобільного транспорту	6
3	Основні принципи вибору виду транспорту для доставки товару за контрактом	3
	Основні принципи вибору перевізника для доставки товару за контрактом	3
4	Агентські операції в шляху прямування вантажів	2
	Організація і контроль виконання доставки вантажу одержувачу	2
5	Умови договору на централізоване обслуговування при за-везенні-вивезенні вантажів на місцях загального користу-вання	3
	Оформлення документів на централізоване завезення-вивезення вантажу на місцях загального користування	3
	Відповідальність учасників централізованого завезення-вивезення вантажу	2
6	Порядок укладання експедиторського договору на обслуго-вування експортно-імпортних і транзитних перевезень ван-тажів залізницею.	3
	Діяльність експедитора при плануванні перевезень вантажів за участю залізниць і портів.	4
	Діяльність експедитора при оформленні переадресування вантажів на залізничному транспорті	4
7	Порядок надання транспортно-експедиторських послуг в портах України	8
	Операції, які виконуються портовими експедиторами за договором термінального обслуговування в портах	4
	Порядок завезення експортних вантажів у морський порт та вивезення імпортних вантажів	4
8	Положення Конвенції про безпечні контейнери	7
	Положення Митної Конвенції, що стосується контейнерів	10
9	Контроль за дотриманням вагових і габаритних параметрів транспортних засобів	4
	Порядок узгодження заявки на перевезення важковагових і негабаритних вантажів при доставці у міжнародному спо-лученні	4

	Діяльність експедиторів при проведенні спеціальних обстежень доріг і споруд при доставці важковагових вантажів	5
	Основні положення Інструкції про проїзд великогабаритних та великовагових транспортних засобів автомобільними дорогами, вулицями та залізничними переїздами	4
10	Основні положення Європейської Угоди про міжнародне дорожнє перевезення небезпечних вантажів (ДОПОВ).	8
	Особливості організації та технічного забезпечення перевезення небезпечних вантажів окремих класів	10
	Ідентифікація транспортних засобів для перевезення небезпечних вантажів	4
11	Основні положення Угоди про міжнародне перевезення швидкопсувних харчових продуктів та о спеціалізованих транспортних засобах, призначених для цих перевезень (УПСШ)	10
	Особливі вимоги до учасників перевезення і транспортних засобів для доставки швидкопсувних вантажів	9
12	Основні положення Закону України «Про страхування»	10
	Форми страхового покриття та особливості їхнього застосування в практиці транспортного страхування	8
	Дії експедитора при настанні страхового випадку на автотранспорті. Перелік документів, які необхідно надати страховій компанії при настанні страхового випадку	3
13	Права та обов'язки сторін за договором страхування вантажів	2
	Виключення із страхових випадків і обмеження під час страхування вантажів	2
	Випадки, коли збитки не підлягають відшкодуванню за договором страхування вантажів	2
	Ризики, які охоплює страхування Касо водних суден	2
	Поняття загальної та приватної аварії. Збитки, які ставляться до загальної аварії, а які – до приватної.	2
	Особливості страхування вантажів при доставці різними видами транспорту	6
	Об'єкти та ризики при особистому страхуванні членів екіпажа морського і повітряного судна	3
14	Обов'язкове особове страхування пасажирів від нещасних випадків на транспорті	2
	Умови і порядок застосування Європротоколу при ОСАГО	4
	Ризики, які може застрахувати експедитор при організації доставки вантажів	2
	Разом	185

8. Індивідуальні завдання

Студенти денної та заочної форми виконують курсовий проект за індивідуальним завданням згідно теми «Організація транспортно-експедиторського обслуговування доставки вантажу» (за індивідуальним завданням).

Для студентів заочної форми навчання, крім того, передбачені контрольні роботи (1 і 2 семестри), які містять теоретичні питання та практичні завдання.

9. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

- розповідь: для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення: для розкриття суті питання;
- бесіда: для усвідомлення за допомогою діалогу нових термінів, понять;
- ілюстрація: для розкриття питання через його символічне зображення (схеми, графіки);
- практична робота: для використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань;
- проблемний виклад матеріалу: для створення проблемної ситуації.

10. Очікувані результати навчання з дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути наступні знання та вміння.

- знання національної та міжнародної нормативно-правової бази в галузі транспортно-експедиторського обслуговування процесів доставки вантажів у всіх видах сполучення, транспортних умов контракту;
- знання ринкових механізмів формування доходів і економічної ефективності транспортно-експедиторського обслуговування, методів оцінки конкурентоспроможності різних видів транспорту;
- вміння управляти запасами вантажовласників розподільчої транспортної мережі, визначати параметри оптимізації транспортно-технологічних систем з урахуванням критерії оптимальності;
- вміння оцінити економічну ефективність нових видів транспортно-експедиторського обслуговування та ефективність інвестицій;
- вміння розробити, розрахувати та обрати оптимальний варіант доставки вантажу.

11. Засоби оцінювання

Для студентів денної форми навчання:

- фронтальне опитування під час викладання лекцій;
- індивідуальне опитування на практичних заняттях;
- письмовий контроль за підсумками вивченої теми;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- проміжний (протягом навчального семестру) рейтинговий контроль знань студентів
- підсумковий рейтинговий контроль знань студентів наприкінці семестру;
- залік наприкінці 1 семестру;
- письмовий екзамен наприкінці 2 семестру.

Для студентів заочної форми навчання:

- захист контрольної роботи;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- письмовий контроль за підсумками опанованого теоретичного матеріалу;
- залік наприкінці 1 семестру;
- письмовий екзамен наприкінці 2 семестру.

12. Критерії оцінювання

1 семестр – Залік

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
Змістовий модуль № 1		Змістовий модуль № 2			Змістовий модуль № 3		
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	
10	15	15	15	15	15	15	

2 семестр – Екзамен

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
Змістовий модуль № 4				Змістовий модуль № 5			
Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13	Тема 14	
15	15	15	15	15	10	15	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85 – 89	B	добре	
75 – 84	C		
70 – 74	D	задовільно	
60 – 69	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність» для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 7.100402, 8.100402 «Транспортні системи», частина 1. / Склали д.т.н., проф. Бабушкін Г.Ф., ст. викл. Васильєва Л.О. Запоріжжя: ЗНТУ, 2012. с. 69.
2. Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність» для студентів-магістрів денної та заочної форм навчання спеціальності 275 «Транспортні технології» спеціалізації 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» / Укл. Васильєва Л. О. Запоріжжя : ЗНТУ, 2018. 90 с.
3. Методичні вказівки до виконання самостійних робіт з дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність» для студентів денної та заочної форми навчання напряму 275 «Транспортні технології» / Склала ст. викл. Васильєва Л. О. Запоріжжя : ЗНТУ, 2016. 50 с.
4. Методичні вказівки до виконання курсового проекту з дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність» для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 275 «Транспортні технології» спеціалізації 275.03 «Транспортні технології» (на автомобільному транспорті) / Укл.: ст. викл. Васильєва Л. О. Запоріжжя : ЗНТУ, 2016. 46 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Воркут А. І. Транспортно-експедиторська діяльність: Навчальний посібник / А. І. Воркут, О. Я. Коцюк, І. Г. Лебідь, О. І. Мельніченко. – К. : УТУ, 1998. – 264 с.
2. Габа, В. В. Транспортно-експедиторська діяльність на залізничному транспорті : Навчальний посібник / В. В. Габа, Г. І. Кириченко, О. Г. Родкевич. – К. : ДЕТУТ, 2011. 153 с. – URL : http://lib.detut.edu.ua/files/uzt/Kafedra_UPP/479.pdf.
3. Литвиненко С.Л. Транспортно-експедиторська діяльність : Навчальний посібник / С. Л. Литвиненко, Т. Ю. Габрієлова, П. О. Яновський, Г. І. Не-стеренко. – К. : Кондор-Видавництво, 2012. – 180 с.
4. Нагорний Є. В. Транспортно-експедиційне обслуговування підприємств та організацій в умовах ринку : навч. посіб. / Є. В. Нагорний, Н. Ю. Черниш. – Харків : ХНАДУ, 2002. – 358 с.
5. Страхування : Підручник / Керівник авт. колективу і наук, ред. С. С. Осадець. – К. : КНЕУ, 2002. – 599 с.

Допоміжна

1. Габа, В. В. Транспортно-експедиторська діяльність : Методичні вказівки до практичних занять / В. В. Габа, А. К. Дьоміна. – К. : ДЕТУТ, 2012. – 78 с.
2. Габа В. В. Транспортно-експедиторська діяльність : Практикум щодо самостійної підготовки до тестування / В. В. Габа, Г.С.Висоцька. – К. : ДЕТУТ, 2014. – 36 с.
3. Довідник експедитора / Д. В. Зеркалов, В. Г. Кушнірчук, Ю. Й. Пероганич та ін. – К. : Основа, 2003. – 528 с.
4. Кивал Н. Г. Основы транспортно-экспедиционного обслуживания : Учебное пособие / Н. Г. Кивал, А. П. Кивал. – Владивосток : Изд-во ДВГТУ, 2009. 156 с. – URL : <ftp://37.151.21.12/Книги/2131/Кивал.pdf>.
5. Рудяк Ю. А. Все обучете и организации транспортно-экспедиторской деятельности / Ю. А. Рудяк, О. Н. Пироженко. – Х. : Фактор, 2005. – 302 с.
6. Чернецька-Білецька Н. Б. Транспортно-експедиторська робота на залізничному транспорті: Навчальний посібник / Чернецька-Білецька Н.Б., Кущенко О.В., Шворнікова Г.М. – Луганськ: Вид-во СЛУ ім. В. Даля, 2013. – 247 с. – URL : <http://dspace.snu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/926/1Пособие%20ТЭД.pdf>.

15. Інформаційні ресурси

1. Господарський Кодекс України. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

2. Закон України «Про автомобільний транспорт». – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2344-14>.
3. Закон України «Про страхування». – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр>.
4. Закон України «Про транспортно-експедиторську діяльність». – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1955-15>.
5. Закон України «Про транзит вантажів». – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/ru/1172-14>.
6. Європейська угода, що стосуються роботи екіпажів транспортних засобів, що провадять міжнародні автомобільні перевезення (ЕСТР / UNECE). Багатостороння угода від 01.07.70 р. – URL: <http://search.ligazakon.ua>.
7. Европейское Соглашение о международной дорожной перевозке опасных грузов (ДОПОГ/ADR). – URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_217.
8. Инкотермс 2010 в Украине : Официальный сайт. – URL: <http://incoterms.zed.ua/>.
9. Кодекс торговельного мореплавства України. – URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/176/95-вр>.
10. Конвенция Организации Объединенных Наций о международных смешанных перевозках грузов. – URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_189.
11. Конвенція про договір міжнародного автомобільного перевезення вантажів (КДПВ/CMR). Багатостороння угода від 19.05.1956 р. – URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_234.
12. Міжнародна конвенція про безпечні контейнери. – URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MU73K03U.html.
13. Митна конвенція про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП 1975 року (МДП/TIR) / Багатостороння угода від 14.11.1975 р. – URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_012.
14. Правила дорожнього перевезення небезпечних вантажів. – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1040-04>.
15. Правила безпеки та порядок ліквідації наслідків аварійних ситуацій з небезпечними вантажами при перевезенні їх залізничним транспортом. – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0857-00>.
16. Правила перевезення небезпечних вантажів залізницею. – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/n0001697-96>.
17. Правила перевезення швидкопсувних вантажів автомобільними транспортними засобами : Проект. – URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/link1/NT1637.html.
18. Офіційний веб-сайт Укрзалізниці : Вантажні перевезення / Нормативно-правова база : Правила перевезення вантажів. – URL: <http://uz.gov.ua>.

19. Угода про міжнародні перевезення швидкопсувних харчових продуктів і про спеціальні транспортні засоби, призначені для цих перевезень (УПШ). – URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_b68.

29 серпня, 2018 рік